

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยเรื่อง “ชื่อและนามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบ หลักเกณฑ์และภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อและนามสกุล ตลอดจนความเชื่อและ ค่านิยม ที่สะท้อนออกมาจากการตั้งชื่อและนามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ใน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย นอกจากนี้ยังต้องการแสดงให้เห็นทิศทาง ของการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของชื่อ และนามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นชื่อและ นามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ 11 กลุ่มที่อาศัยอยู่ในอำเภอเชียงแสน ได้แก่ ลาว ไทลื้อ ไทใหญ่ เมี่ยน จีนฮ่อ ม้ง พม่า ลัวะ ว้า อาข่า และลาหู่ โดยเก็บข้อมูล จากทะเบียนราษฎร อำเภอเชียงแสน ประกอบกับการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อ ทำการสัมภาษณ์กลุ่มชาติพันธุ์

ผลการศึกษาพบว่า หลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อและนามสกุลของแต่ละ กลุ่มชาติพันธุ์มีเอกลักษณ์ที่เหมือนและแตกต่างกัน บางกลุ่มชาติพันธุ์มี ลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ในขณะที่บางกลุ่มชาติพันธุ์ได้รับอิทธิพลจาก กลุ่มชาติพันธุ์อื่น ภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อและนามสกุลก็มีความหลากหลาย ทั้งที่เป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เอง และภาษาของกลุ่มที่มีอิทธิพลในพื้นที่ เช่น ภาษาไทยและภาษาจีน สำหรับค่านิยมในการตั้งชื่อที่พบเป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความเป็นสิริมงคล ความใกล้ชิดกับธรรมชาติ และการนับถือบรรพบุรุษเป็น สำคัญ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของชื่อและนามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่ ได้แก่ เรื่องการรวมกันเป็นชุมชนขนาดใหญ่ และการดำรงชีวิตและ การประกอบอาชีพ ในขณะเดียวกันก็มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงรูปแบบการตั้งชื่อและนามสกุล กล่าวคือ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย วาทกรรม “คนชายขอบ” การปะทะสังสรรค์กับสังคมภายนอก และปัญหาการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนปัจจัยภายในได้แก่ ความรู้สึก ถึงความเป็นคนไทย และการไม่ยึดถือขนบธรรมเนียมปฏิบัติเดิม

คำสำคัญ: ชื่อ, นามสกุล, กลุ่มชาติพันธุ์